

Tusagassiorfinnut Nalunaarut Pressemeddelelse

10.01.18

Meeqqat sooq taamatut qisuariartarnersut isiginiarnerusariaqarparput

Meeraq sakkortuumik ingasattumillu qisuartaruni tamanna meeqqap pitsaanngitsumik atugaqarneranik takutitsisuuvoq. Meeraq taamak sakkortutigisumik sooq qisuariartarnerata tunuliaqutaa paasiniarneqartassasoq, ikiortariaqarpallu ikiorneqartassasoq, Meeqqat Illersuisuata kaammattuutigaa.

IMAK'ip, Ilinniartitsisut Kattuffiata atuarfeqarfinni meeqqat sakkortuumik qisuariartarnerannut tunngatillugu ilinniartitsisut imminnut illersorsinnaanissaat anguniarlugu pikkorissarneqarnissaat ujjartorpaa. IMAK'ip siulittaasua Birthe Møller Therkelsen naapertorlugu meeqqat ukiuni kingullerni qaasunnerullutillu sakkortusaarnerusalernikuupput (KNR 5. jan. 2018).

Meeqqat Illersuisuat Aviâja Egede Lynge isumaqarpoq, ajornartorsiut imaannaanngitsoq pineqartoq. Meeqqat inersimasullu soriarsinnaannginnerannik oqariartuuteqartoq.

Meerarpassuit MIO'mik oqaloqateqartarnerat aallaavigalugu Meeqqat Illersuisuata ajornartorsiut ilisarinnaaanerpaa. Tassanimi meeqqat angerlarsimaffimmini, atuarfimmi sunngiffimminilu ingerlanerlunnertik oqaluttuarisaramikku:

"Kommunet tamaasa aqutigalugit paasereerparput ajornartorsiut annertusigaluttuinnartoq. Meeqqallu oqaloqatigisarneranni nalunngilarput meeqqat ajornartorsiutinik annertuunik nammataqartut, soorlu paaqqutarineqarnermik qanilaassutsimillu amigaateqartut, kanngutsaatsuliorfigineqartartut allanillu annertuunik ajornartorsiuteqartut, aammali meeqqat killissaminnik ilinniartinneqarsimangitsut, naak tamanna pisinnaatitaaffigigaluarlugu", Aviâja

Egede Lynge oqarpoq.

Siullermik pingaarnertullu ajornartorsiut meeqqap misigisai aallaavigalugit takusariaqarparput. Meeqqammi pissusilersornera ajornartorsiuteqarnermik takutitsisuusarpoq. Meeraq naalaartariaqarparput meeqqallu aqqusaagai paasiniallutigit: Tarnikkut eqqarsartaatsikkullu meeraq qanoq ippa?

Meeqqat Illersuisuata ernumanartippaa nuna tamakkerlugu ajornartorsiutip qanoq annertutigenera tamakkiisumik paasinierneqarnikuunngimmat, naak tamanna siornatigit arlaleriarluni oqariartuutigineqarnikuusoq. Kaammattuutigaalu ajornartorsiut maannakkut misissorneqassasoq uppersarnerqarlunilu qanoq annertutiginersoq paasineqarniassamat:

”Meeraq tarnikkut ikiorneqarnissaminut pisinnaatitaaffeqarpoq. Pisinnaatitaaffillu taanna aallaaveqarpoq Naalagaaffiit Peqatigiit Meeqqat Pisinnaatitaaffii pillugit Isumaqatigiissutaanni allagaqaat 39mi, taassumalu eqqortinneqarnissaa Kalaallit Nunaata pisussaaffigaa. Meeqqat pissusilersuutaat ikioqqunermik oqariartuutaapput. Uagullu ikiussallugit akisussaassuseqarpugut”
Meeqqat Illersuisuat naggasiivoq.

Vi bør fokusere på årsagerne til at børn reagerer, som de gør

Et barn, der reagerer stærkt og voldsomt er ofte tegn på at barnet mistrives. Børnetalsmanden opfordrer til, at vi fokuserer på de bagvedliggende årsager til barnets adfærd og på at hjælpe barnet.

IMAK, lærerforeningens organisation, efterlyser selvforsvarskurser til at håndtere situationer med kraftigt udadreagerende børn på skolerne. Ifølge IMAK's formand, Birthe Møller Therkelsen, viser de seneste år, at børnene bliver mere voldelige (KNR 5. jan. 2018).

Børnetalsmand Aviâja Egede Lynge udtaler, at der er tale om en meget vanskelig problematik. Den er udtryk for både barnets og de voksnes afmagt.

Børnetalsmanden genkender problematikken fra de mange samtaler, som MIO har haft med børn, der har henvendt sig til MIO. Her fortæller børnene om mistrivsel i både hjemmet, i skolen og i fritiden:

"Vi har fra samtlige kommuner fået viden om, at problemet bliver værre og værre. Og fra samtalerne med børn ved vi, at de bærer på store problemer med bl.a. mangel på omsorg og nærhed, seksuelle overgreb eller andre alvorlige problemer, men også børn som ikke har lært grænser, selvom de har ret til det", siger Aviâja Egede Lynge.

Først og fremmest må vi se problematikken med barnets øjne. For ofte er barnets adfærd udtryk for mistrivsel. Vi bør lytte til barnet og forsøge at få indsigt i barnets samlede situation: Hvordan har barnet det psykisk og mentalt?

Det bekymrer Børnetalsmanden, at der ikke eksisterer en egentlig landsdækkende kortlægning af problemets omfang, selvom det flere gange er blevet italesat. Hun opfordrer derfor til, at problemet undersøges og dokumenteres gennem en landsdækkende undersøgelse, så der skabes et overblik over omfanget:

"Barnet har ret til psykisk hjælp. Det er en ret, som barnet har ifølge artikel 39 i FN's Konvention om Barnets Rettigheder, som Grønland har forpligtet sig til at leve op til. Børnenes adfærd er et råb

Meeqqat tamarmik naleqarput

Alle børn er værdifulde

All children are valuable

om hjælp. Det er vores ansvar at give dem den hjælp” slutter Børnetalsmanden.

Asannittumik inuulluaqqusillunga

Med Kærlig hilsen

Aviâja Egede Lyng

Meeqqat Illersuisuat

Børnetalsmand

Avi@mio.gl

Tlf.: 531274